

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 251

Wydawnictwo i Redakcja „Kurier Częstochowski”
Częstochowa, Adolf Hitler Allee 52, Tel. 22-45 i 22-49
Konto pocztowo-ciekowe: Warszawa 64
Dla ogłoszeń obowiązuje cennik Nr. 1

Częstochowa, poniedziałek 23 października 1944 r.

Wychodzi sześć razy w tygodniu. Abonament miesięczny wynosi zł. 6.— (prócz tego portu 72 gr.)
Zamówienia przyjmowane są przez wszystkie Urzędy Pocztowe w Gen. Gub.

Rok VI.

W rejonie na wschód od Szolnok okrążono znaczniejsze siły sowieckie i rumuńskie

Z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA, 23 października. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 21 października:

W Holandii ataki nieprzyjacielskie zalały nam się ogniu naszej broni obronnej, zarówno na przyczółku mostowym Bredens, jak i na wschód od Helmond. Na północny wschód od Antwerpii Kanadyjczycy na szerokim froncie przystąpili do natarcia. Powstrzymaliśmy ich po niezachodzących wstępnych sukcesach. W dniu wczorajszym zniszczono na terenie Holandii łącznie 20 czołgów nieprzyjacielskich.

Po 19-tu dniach krwawych zmaganiach i potężnego użycia materiałów na waskim terenie, dzielni, ale walczący w stopniachich szeregach obrońcy Akwizgranu, rozbił również wczoraj jeszcze silne ataki na północnym krańcu miasta, w którym powstały rozległe zniszczenia, na skutek wielotygodniowych akcji ognia artylerii amerykańskiej i silnych ataków lotniczych. O poszczególne grupy domów szaleje jeszcze zarta walka pierś w pierś. Od dnia 10-go października załoga zniszczyła 25 czołgów. Nasze przednie czaty bojowe odparły, albo znowu odrzuciły poza Mozale, już na granicy na północny wschód i na wschód od Luksemburga, atakujące bataliony północno-amerykańskie. Również w rejonie Bruyeres i Cornimont natarcia nieprzyjacielskie zalały się w naszym ogniu przed głównym placem bojowym.

Ponad obszarem walk na zachodzie myśliwcy niemieccy w gwałtownych starciach powietrznych zestrzelili wczoraj 18 anglo-amerykańskich aparatów myśliwskich.

Pod Dunkierką jeden z własnych oddziałów wypadowych wziął do niewoli jeńców. Ogień broni „V 1” na Londyn trwał nadal. Punkt ciężkości walk we Włoszech środkowych spoczywał wczoraj w rejonie Vergato, gdzie odrzucono wszystkie natarcia nieprzyjacielskie. Na wschód od Loiano nasze wojska, podczas przeciwaataków, wzięły do niewoli 1 jeńców.

W rejonie zachodniej Morawy dywizje nasze udaremniły bolszewickie próby okrajania. Miasto Belgrad pozostawiono nieprzyjacielowi, po zakończeniu walk i po zniszczeniu wszystkich ważnych urządzeń wojskowych.

W widłach Dunaju i Sawy nasze wojska stawiają nieprzyjacielowi w dalszym ciągu zacietę opór. Podczas gdy na terenie Węgier południowych nieprzyjacieli, na zachód od ujścia Cisy zdołał posunąć się dalej, atak wojsk niemieckich i węgierskich w rejonie z obydwu stron miejscowości Szolnok, wspierany przez formacje lotnicze, poczynił dalsze postępy, mimo zacietej kontratakacji nieprzyjacielskiej. W rejonie Debręcyna i z obydwu stron Szamos dywizje nasze stawały uporczywie opór bolszewikom, kierującym swe wypadki na północ i odparły ich w kilku miejscach, zadając przy tym wysokie straty.

W Karpatach Lesistych Honwedzi, w zdecydowanym przeciwnatarciu, zlikwidowali miejsca istniejącego jeszcze włamania, na zachód od przelazów Uszok.

Silniejsze ataki sowieckie zalały się nad dolnym biegiem Narwi, z obydwu stron Serocka, a słabsze natarcia pod Rożanami. Na tych przyczółkach mostowych przeciwnik w obydwu ostatnich dniach stracił 89 czołgów.

Pamiędzy Suwałkami a Szyrwintami piąty dzień bitwy w rejonie nadgranicznym Prus Wschodnich przyniósł ze sobą znowu ciężkie walki. Nieprzyjaciela, napierającego przy użyciu nowych sil, odrzucono, za wyjątkiem przebiecia się czołgów w rejonie na północ od puszczy Romintenskiej. Nieprzyjacielska czołwarka pancerna odniosła wysokie straty na skutek akcji naszego lotnictwa bliskiego wsparcia. Dalsze przeciwaatki są w toku. Niszcząc wczoraj 109 czołgów, nasze oddziały wojsk lądowych oraz lotnictwo bliskiego wsparcia zniszczyły dotychczas w toku tej bitwy 483 czołgi nieprzyjacielskie.

Pomiędzy Możejkami a Zatoką Ryską oraz na półwyspie Sworbe zalały się silne ataki bolszewickie. Zniszczono 21 czołgów.

Nieprzyjacielskie próby okrajające w północnej Finlandii i nad wybrzeżem północnego Oceanu Lodowatego rozbiło również w dniu wczorajszym.

Północno-amerykańskie lotnictwo terrorystyczne zaatakowało Regensburg i inne miejscowości na terenie Niemiec południowych. Zestrzelono 10 czteromotorowych bombowców. Na obszarze Niemiec zachod-

niach i południowo-zachodnich płoci, w locach zniszczonych, kontynuowali swe ataki na ludność cywilną.

Z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA, 23 października. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 22 października:

Na terenie Holandii, po akcji nieprzyjaciela, któremu udało się wlać do miejscowości Bredens, nasze wojska od szeregu tygodni tożące bezustannie walki, również w dniu wczorajszym udaremniły przeciwnikowi uzyskanie głębszych włamania na przyczółku mostowym, położonym na zewnętrznych krańcach zachodniej odnogi Skaldy. Na północny wschód od Antwerpii nieprzyjacieli kontynuowali swe silne ataki. Nasze nowościanięte formacje przystąpiły do przeciwaataków przeciwko Kanadyjczynom, którym wiałami się do naszych pozycji. Na północny zachód od Turnhout zalały się ataki nieprzyjacielskie. Zniszczono 13 czołgów.

W rejonie Würselen toczy się dalej zacietą walka o pozycje bunkrowe. W toku naszych przeciwaataków znowu wyparto nieprzyjaciela z kilku grup bunkrów. Wzięto jeńców i uwolniono znowu odcięte załogi.

Obszary na wschód od Luneville i pod Bruyeres, na zachodnim krańcu północnych Węzów, w dalszym ciągu stanowią punkty ogniskowe ciężkich walk. Półki nieprzyjacielskie podczas ataków zdołały na kilku odcinkach cofnąć nasze przednie czaty bojowe. W miejscach poszczególnych włamania są w toku przeciwnatarcia. Pod Cornimont odzyskano posiadane nad stacją cz. wzgórze.

Podczas wypadu na zachodnie przedpole Dunkierki zniszczono czołgi kanadyjskie, wzięto jeńców i zdobyto. Także Loriant zaraportował o skutecznym akcjach własnych oddziałów wypadowych.

Ostrzeżeniemi Londynu pociskami broni „V 1” trwał nadal.

Wojska nasze we Włoszech ponownie rozbiły wszystkie natarcia północnych Amerykanów w rejonie Vergato. Również na północ i na wschód od Loiano zalały się natarcia nieprzyjacielskie. Ataki brytyjskie na nasze nowe pozycje z obydwu stron Cesena utknęły w ogniu ochronnym. Zniszczono 9 czołgów.

Odparując nieprzyjacielskie ataki lotnicze, artylerie przeciwlotnicza we Włoszech

zestrzeliła w obydwu ostatnich dniach 25 samolotów anglo-amerykańskich.

Jednostki patrolowe marynarki wojennej zatopiły w zatoce Rapallo ścigacz brytyjski i uszkodziły dwa dalsze.

Silna niemiecka grupa bojowa rozbiła sowiecki pierścień okrajający, na południowy wschód od Belgradu, wznawiając tym samym łączność z naszymi liniami, na zachód od miasta.

W południowej części Węgier nieprzyjacielskie czołwarki zaczęły przemieszczać się na zachód od Cisy aż do miejscowości Baja nad Dunajem. W toku skutecznych walk zaczepnych, w rejonie na wschód od miejscowości Szolnok, wojska niemieckie i węgierskie okrażyły znaczniejsze siły rumuńskie i sowieckie. Akcje, mające na celu ich zniszczenie, są w toku. Dotychczas wzięto do niewoli 4 300 jeńców, w tym dowódcę 4-tej rumuńskiej dywizji piechoty wraz z jego sztabem. Zdobyto, albo zniszczono 278 dział, 230 pojazdów i kilka pociągów. — Krwawe straty nieprzyjacielskie są wysokie. Pomiędzy przednim biegiem Cisy a Szamosem trwają ciężkie walki.

Ataki bolszewików na zachód od przelazu Dukielskiej odparto, za wyjątkiem zaręglowanego w międzyczasie włamania.

Nasze wojska na przyczółku mostowym Narwi pod Serockiem powstrzymały ponawiane natarcia nieprzyjacielskie, a pod Rożanami w przeciwaatakach zlikwidowały powstające w dniach poprzednich miejsca włamania.

W bitwie w rejonie granicznym Prus Wschodnich toczyły się bardzo zacietą walki z obydwu stron puszczy Romintenskiej. Wobec silnego oporu sowieckiego, który udało się przebić, powstrzymano pod miejscowością Goldap i w rejonie na południe od Gumbinnen. Z obydwu stron Ebanrode zalały się nieprzyjacielskie próby przełamania. Lotnictwo bliskiego wsparcia i artyleria przeciwlotnicza lotnictwa zadały sowieckim kolumnom znaczące straty i zniszczyły 40 czołgów. — Z obydwu stron Tylicy, wśród uporczywych walk, przesuwnięliśmy się w celu skrócenia frontu, na południowy brzeg Niemna.

W Kurlandii również wczoraj zalały się wszystkie lokalne ataki nieprzyjacielskie. Na przemykły, wiodącym na półwysep Swarbe, bolszewicy, po zmieniach walkach, zdołali nieznacznie zyskać na terenie.

Z obydwu stron drogi nad wybrzeżem północnego Oceanu Lodowatego i w re-

nie nadgranicznym Norwegii trwają nadal walki. Udaremniiono próby okrajające, podjęte przez napierające sowieckie grupy bojowe. W toku odparcia liczebnie przeważającego lotnictwa bojowego i bliskiego wsparcia doszło tam do gwałtownych walk powietrznych podczas których nasi piloci myśliwcy uzyskali 31 zestrzałów.

Na wodach przybrzeżnych Norwegii jednostki ubezpieczające konwoje niemieckie, w toku uporczywych potyczek, wzięli pożar na jednym ścigaczu nieprzyjacielskim i uszkodzili kilka dalszych. Samoloty anglo-amerykańskie objęły nocy zrzuć bombami na Niemcy północno-wschodnie i zachodnie.

Premier węgierski Fr. Szalassy

Pierwsze posiedzenie Rady Ministrów nowego rządu węgierskiego

BUDAPEST, 23 października. — Premier Szalassy, na pierwszym posiedzeniu Rady Ministrów nowego rządu węgierskiego, oświadczył, że zadaniem rządu jest totalne prowadzenie wojny przez Węgry u boku Niemiec, aż do zwycięskiego zakończenia oraz trwałe ugruntowanie sytuacji wewnętrzno-politycznej kraju. Plan, jaki ma być wykonany do dnia 1-go stycznia 1945 roku w porozumieniu z parlamentem powinien ustalić fundamenty prawno-państwowe, któreby określiły jasno treść i wzajemny stosunek czynników prawno-państwowych. Przed ścieżką rozwiązanie kwestii głowy państwa powinno być zatwierdzone do 4 listopada. Rząd wspólnie z parlamentem będzie prowadził sprawy państwowe i dzielił się odpowiedzialnością z obu izbami parlamentu za totalny sposób prowadzenia wojny.

Churchill i Eden studiują sytuację węgierską

SZTOKHOLM, 23 października. — Rozczarowanie, jakie panuje w kołach angielskich z powodu rozwoju wypadków na Węgrzech, wynika z depeszy agencji Reutersa, datowanej z Moskwy. Czytamy w tej depeszy, że Eden oraz członkowie jego sztabu zajęci byli przez cały wieczór w środe i jeszcze część czwartku studium dzienników, piszących o sytuacji na Węgrzech.

Aresztowania w Bukareszcie

SZTOKHOLM, 23 października. — Radio moskiewskie donosi z Bukaresztu, że na żądanie alianckiej komisji kontrolnej aresztowano w tych dniach byłego dyrektora gabinetu gubernatorstwa Bukowiny, Marinescu. Ponadto aresztowano prefekta policji Temesvaru, generała Delcanu oraz komendanta garnizonu miasta Temesvar, pułkownika Filipescu. Zarządzone wreszcie również aresztowanie kilku generałów.

Wyrok śmierci na 6-ciu emigrantów czerwono-hiszpańskich

MADRYT, 23 października. — Prasa madrycka donosi, że śmiertelny wyrok w Barcelonie skazał na karę śmierci 6-ciu emigrantów czerwono-hiszpańskich, którzy wykonali zbrojne napady na granicy hiszpańsko-francuskiej.

Roosevelt rzecznikiem Moskwy w Watykanie?

BERN, 23 października. — Amerykańska agencja prasowa „United Press” donosi z Miasta Watykańskiego: „Z dobrze poinformowanej strony w Mieście Watykańskim komunikują, że Doherty, kardynał Bludelffi zakomunikował papieżowi wiadomość, jaką otrzymał od prezydenta Roosevelta podczas konferencji w Białym Domu, a mianowicie, że Roosevelt uważa za rzecz bardzo pożądaną, aby Watykan zawarł konordat z Unią Sowiecką i to w tak bliskim czasie jak tylko możliwe. Roosevelt naskazywał już ogólne zasady takiego konkordata.

Straty alianców na morzu w ostatnim kwartale

BERLIN, 23 października. — Jednostki marynarki niemieckiej zatopiły, względnie uszkodziły poważnie podczas działań zaczepnych w ostatnim kwartale łącznie 248 statków anglo-amerykańskich o pojemności 1.532.100 ton. Na wielkość tej cyfry zwraca się uwagę ze strony niemieckiej.

Poza tym zatopiono w miesiącach od czerwca do września 1944 następujące anglo-amerykańskie okręty wojenne: 9 krążowników, 56 kontrtorpedowców i 48 ścigaczy. Niemieckie jednostki marynarki wojen-

nej uszkodziły ponadto w tym samym okresie sześć statków 30 krążowników, 47 kontrtorpedowców i 18 ścigaczy.

Wyniki te zostały osiągnięte, pomimo że cała niemiecka flota lotni podwodnych znajduje się jeszcze w pierwszym stadium przejściowym i jeszcze nie działa w pełnej liczbie.

Sposród anglo-amerykańskiego tonażu statków handlowych zatopiono w miesiącach od czerwca do września 138 statków o pojemności 772.000 ton, a uszkodzono 110 jednostek o pojemności 760.000 ton.

Krawczenko o polityce Moskwy

GENEWA, 23 października. — 8 wydawnictw amerykańskich nie ośmieliło się opublikować relacji Krawczenki, pisze o naszopismo „Cosmopolitan” w swoim numerze wrześniowym.

Krawczenko przynosi w tymże numerze trzeci i ostatni rozdział swojego sprawozdania o Związku Sowieckim, mianowicie omawia tym razem sowiecką politykę zagraniczną. Ani jeden punkt programu nie uległ zmianie, zamacza on, przy czym opisuje rozmowę z wysokimi dygnitarzami sowieckimi w czasie podróży do Władawosto ku, skąd wyruszył do Stanów Zjednoczonych jako członek sowieckiej organizacji zakupów.

Rozwiązanie Kominternu określono w czasie tej rozmowy jako bardzo ważny postępek. Sowieci potrzebują obecnie pomocy kapitalistów i dlatego nie wolno mówić o rewolucji światowej. W rzeczywistości to, co można uważać za odwrót, jest wręcz czymś przeciwnym. Obecnie łatwiej będzie można wstąpić do rządów krajów kapitalistycznych, i osiągnąć w ten sposób więcej

niż kiedykolwiek przedtem. Gdy nadejdzie właściwy czas, wówczas przystąpi się do niszczącego uderzenia równocześnie od góry i od dołu.

Sukces okazał się już teraz: we Włoszech, we Francji, w Polsce i na Bałkanach komunistki tkwią już silnie w grupach rozładowanych. Zniszczone również oficjalnie polityki kom. co wywołało doskonałe wrażenie. W zamian za to posunięto ich do stopnia generalów i admirałów.

Walkę konkurencyjną między Londynem i Moskwą o produkujące stanowisko w Europie uważa Stalin za centralny punkt pokonania w Europie i w reszcie świata. Ta walka konkurencyjna jest nieunikniona, a Związek Sowiecki musi być na niej odpowiednio silny politycznie i gospodarczo. Na Krewlu kontluje się polityka zagraniczna, aby jak najlepiej sprostać każdorazowym ujawniającym się problemom Nigdy jednak nie zanowiąca się o polityce na długą metę, a jest nią rozszerzenie rewolucji sowieckiej na cały świat.

Po bitwie pod Formozą

Wielka bitwa lotnicza i morska pomiędzy Japonczykami a północnymi Amerykanami na wodach Formozy oraz na morzu, jak dotychczas świadczy pod Manilą rzuciła blaskawicę światła na wschodnią Azję. W tym czasie tereny wojny i dala odpowiadają na szereg pytań, które zadawali sobie obserwatorzy wojskowi i dzielnicy wojennych na tych obszarach. Spórów jest dwa następujące: gdzie przebywała flota japońska, jaka jest jej siła oraz czy naczelną dowódcą amerykańską na Pacyfiku zarządziła zaatakowanie leżących w bezpośrednim sąsiedztwie kontynentu chińskiego ośrodków siły japońskiej na linii Japonia — Formoza — Filipiny, — jeśli tak, to z jakim wynikiem i w jakiej sytuacji powstanie z tego dla dalszego przebiegu wojny.

Nie nlega żadnej wątpliwości, że 58 korpus operacyjny Stanów Zjednoczonych, który zaatakował Formozę, poniósł ciężką klęskę. Calkowita strata 11 lotników, 2 pancerników, 3 krążowników i jednego krążownika lub kontrtorpedowca oraz ciężkie uszkodzenia 8 lotniczkowców, 2 pancerników i 4 krążowników i 14 innych okrętów wojennych dowodzi jakimi znacznymi siłami Amerykanie podjęli atak. Można z tego wyciągnąć wniosek, że strategicznym celem ataku na Formozę było uzyskanie rozstrzygnięcia w wojnie na Pacyfiku lub co najmniej wstępu do niego.

Formoza nie jest wyspą z rodzaju tych, z jakimi Amerykanie mieli do czynienia w toku ostatnich swoich skoków z wyspy na wyspę na Pacyfiku, gdzie w gre wchodziły słabo ufortyfikowane i w zasadzie słabo obsadzone załoga wyspki. Wyspa Formoza ma około 40.000 kilometrów kw. powierzchni i przypada Japonii w roku 1895 po traktacie pokojowym zawartym w Szimonoseki. Już przed rokiem 1940 twoczyła ona południowy bastion potęgi japońskiej, przygotowany odpowiednio do odparcia ataku nieprzyjacielskiego. W obecnej wojnie Formoza pełni ważną funkcję. Stanowi ona jakby wykrzyknik pod adresem Chin i jest zarazem środkowym ogniwem uzyskanego w ostatnich latach przez Japonię stanowiska strategicznego aż do Szanghaju, byłego brytyjskiego Singapuru. Dopiero po wzięciu pod uwagę tego faktu, można rozpoznać w pełni zamiary, jakie formowały Amerykanami przy ataku na Formozę. Według doniesień z Tokio za wschodem Azjatyckiego terenu działają wojenne jednostki w tym wypadku nie o jakąś odrębną operację wojenną, lecz należy ją ocenić w związku z bliźniaczymi amerykańskimi planami mającymi na celu jedno czesny atak na Filipiny.

Opanowanie Formozy byłoby dla Stanów Zjednoczonych równoznaczne z posiadaniem idealnego lotniskowca do ataków powietrznych na Japonię a jednocześnie odciecinie Chungkingu. Poza tym byłoby ono krokiem naprzód w kierunku odzyskania Filipin. Ponieważ plany amerykańskiej kwatery głównej na Pacyfiku oparte były na takiej podstawie, można z całą pewnością przypuszczać, że użyty przez Amerykanów personel i materiał wojenny, na morzu i w powietrzu był pod względem ilości i jakości dobrany starannie odpowiednio do wyznaczonych mu zadań i groźnego ryzyka. Wskutek tego straty Stanów Zjednoczonych, podane przez Tokio, stanowią dotkliwy cios dla sił zbrojnych USA, ponieważ zaś Amerykanie jednocześnie rozpoczęli atak na Filipiny, ta druga akcja mu-

si odczuć skutki negatywnego wyniku operacji przeciw Formozie. Poza celem strategicznym zmierzającym do zdobycia Formozy, atak na tę wyspę posiadał jeszcze zamiary taktyczne a mianowicie miał na celu związanie i zdestabilizowanie stacjonujących na Formozie japońskich sił zbrojnych, powietrznych i morskich, tworzących flankującą osłonę Filipin. W jakim stopniu się to udało, wykaże dopiero dalszy przebieg operacji amerykańskich przeciw Filipinom.

Według dotychczasowych komunikatów formacje amerykańskie podjęły atak na Filipiny z dwóch stron: pierwszy raz 15 października od zachodu na Manilę, przy czym Japonczyki zatopili im lotniskowiec i jeden pancernik a trzy lotniskowce i pancernik lub krążownik USA odniosły ciężkie uszkodzenia. Następnie 17 października Amerykanie zjawili się w zatoce Leyte z eskadrami okrętów wojennych i transportowców i ostrzelali wybrzeże, wreszcie zaś podjęli operację lądowania w centralnym rejonie Filipin, trwającą nadal. Wynika z tego, że Amerykanie rozpoczęli akcję wojenną, zakrojona na wielką skalę na rozległych obszarach od północnej Australii poprzez Filipiny aż do Formozy i że obecnie wojna w Azji Wschodniej wkroczyła w nową fazę, z której okaże się w czym reku znajdują się ster wypadków.

Nasuwa się jeszcze kwestia co do stosunku sił obu stron walczących na Pacyfiku. Z oświetlenia ministra marynarki Stanów

Zjednoczonych, Jamesa Forrestala, który w ubiegłym miesiącu złożył na ten temat oświadczenie publiczne, dowiadujemy się co następuje:

„Samoloty marynarki USA zostały wprawdzie ulepszone, lecz pomimo tego nie posiadamy obecnie tak wielkiej przewagi technicznej nad przeciwnikiem jak przed rokiem. Japonczyki skoncentrowali trzy no we typy lotniskowców, które w porównaniu z poprzednimi japońskimi przedstawiają już znaczne ulepszenia. W miarę tego jak wojna na Pacyfiku coraz bardziej zbliża się do Japonii, zadania lotnictwa Stanów Zjednoczonych będą się stawały coraz cięższe”. Istotnie bitwa powietrzna pod Formozą wykazała słusność tych przewidywań.

„Główną przyczyną tego jest — jak mówi dalej minister wojny USA — fakt, że Japonia może teraz skoncentrować swoją flotę powietrzną w obszarze daleko mniejszej przestrzeni a następnie to, że Japończyki w ostatnich czasach zastosowali przy czyszy w samolotach liczne i ważne ulepszenia techniczne; samoloty japońskie wszystkich typów mają teraz większą siłę ognia, lepsze wykupowanie, większą szybkość, bardziej rozległy zasięg działania oraz ulepszoną zdolność lądowania.

Flota wojenna Stanów Zjednoczonych znajduje się w obliczu lotnictwa japońskiego, które pod względem liczebności i jakości ci wzmocni się jeszcze. Walka będzie trwała i długa”.

W południowej Francji rządzi komuna

MADRYT, 23 października. — Pasa hiszpańska ogłasza sprawozdania swych korespondentów z hiszpańskiego miasta granicznego. Junquere o postępowaniu elementów komunistycznych w południowej Francji. Elementy te zagarnęły wszędzie władzę w swoje ręce, tak że rząd de Gaulle'a nie ma w ogóle żadnego wpływu na departamenty południowo-francuskie. Nie liczą przedstawiciele de Gaulle'a piastujący tam stanowiska, są powołani narzędziami w rękach komunistów, wśród których znajduje się m. in. wydawca z armii hiszpańskiej b. generał Riquelme i duchowny nazwiskiem Villar.

Ten ostatni nadał sobie tytuł „szefa komunistycznych katolików”. Władze duchowne dawno już odebrały mu prawo wykonywania jego urzędu duchownego.

W południowej Francji nie ma nikogo koby był w stanie położyć koniec samowolnym rządom „Bolszewików”. Obywatele hiszpańscy i południowo-amerykańscy są stale przesładowani i płacony przez bandy sowieckie. Żadna wieś i żadne miasto w południowej Francji nie może żyć spokojnie. Liczne osoby uciekające przed bolszewikami, udały się do Hiszpanii. Wielu duchownych w południowej Francji zaginęło i należy przyjąć jako pewnik, że padli oni ofiarą band komunistycznych.

BERLIN, 23 października. — Informacje nadeszłe z miarodajnych źródeł mówią, że w londyńskich i waszyngtońskich kołach politycznych panuje dość poważne niezapokojenie na skutek warunków, w jakich powstały we Francji podległości, jak również na skutek ogólnego chaosu panującego we Francji. Te same źródła podają, że rząd hiszpański na skutek pewnych incydentów, jakie zaszły na granicy hiszpańsko-francuskiej, w bardzo poważnym tonie miał zainteresować de Gaulle'a.

Opierając się na tych samych informacjach,

niemieckie koła polityczne są zdania, że zarówno osoba, jak i pozycja de Gaulle'a znajdują się jeszcze w nieco krytycznej sytuacji, a również stoi to pod znaczną wątpliwością, czy de Gaulle'owi udało się opanować trudności powstałe we Francji.

Jako interesujący moment uważa się sprawozdanie złożone w centrali moskiewskiej przez przedstawiciela agencji „TASS” we Francji, który scharakteryzował de Gaulle'a jako „główną sprężynę reakcji francuskiej”.

Sprawa uznania rządu de Gaulle'a

BERN, 23 października. — Agencja prasowa „United Press” donosi z Waszyngtonu, że tamtejsze czynniki urzędowe komentują doniesienia londyńskie, według których Anglia postanowiła uznać rząd de Gaulle'a jako „prawowitny rząd Francji”. Według tego doniesienia dobrze poinformowane koła amerykańskie oświadczyły, iż byłoby w najwyższym stopniu zdumione, gdy by Wielka Brytania dokonała takiego kroku za dnia Stanów Zjednoczonych nie zdecydowały się na coś podobnego. Po gwałtownych atakach Deweya na politykę Roosevelta wobec Francji, w waszyngtońskich kołach dyplomatycznych uważa się za jakąś zmianę kursu Ameryki wobec Francji przed wyborami za zupełnie nieprawdopodobną. Churchill w obecnej chwili niewątpliwie nie podejmie niczego w dziedzinie polityki zagranicznej, co nie odpowiadałoby polityce Roosevelta.

Cały gabinet grecki aresztowany

GENEWA, 23 października. Z Aten nadeszła wiadomość, że wszyscy członkowie gabinetu greckiego zostali aresztowani. Prócz tego osadzono w areszcie około 100 innych Greków, wraz z byłym burmistrzem Aten, ponieważ nie okazali gotowości do współpracy z bandami komunistycznymi.

„Dokładne liczby nie mogą być ustalone”

SZTOKHOLM, 23 października. — W Izbie Gmin — jak oznajmia radio Londynu — postawiono pytanie co do ogólnej cyfry strat armii i lotnictwa sił zbrojnych Imperium Brytyjskiego od t. zw. dnia „D” do wyścia wojsk spadacochronnych na Arheim.

Attlee oświadczył, że dokładne liczby są niuchwytne, ale od początku kampanii (6. 6. 1944) na zachodzie Europy aż do końca sierpnia 1944 straty sił zbrojnych Imperium Brytyjskiego wyniosły 103.842, z czego 20.793 zabitych, 63.193 rannych i 19.854 za ginionych lub wziętych do niewoli.

Przedłożenie kadencji parlamentu angielskiego

SZTOKHOLM, 23 października. — Agencja Reutersa podaje, że we środę przedłożono w pierwszym czytaniu projekt ustawy o przedłużeniu czasu urzędowania obecnego parlamentu angielskiego. W myśl tej ustawy, kadencja obecnego parlamentu obejmie 10 rok jej trwania. Będzie to więc najdłuższy okres urzędowania posłów za wyjątkiem kadencji rozpoczętej w roku 1679, która trwała 18 lat.

Przeciw Czangkaiczkowi

SZANGHAI, 23 października. — Charakterystycznym jest, że wśród tych, którzy nie wierzą w górnolotne sofistery prezydenta Czangkaicza znajdują się taksiści Churchill i Roosevelt, pisze — według doniesienia z Nanan — tamtejszy dziennik komunistyczny „Emancipation” w niezwykle ostrej krytyce mowy prezydenta Chin Czangkaicza wygłoszonej 10 października. Prezydent Czangkaicza należał pozostawiać przy pisze dalej dziennik, pani Sunatsy i przedzydent parlamentu Sunfo, dani liczni członkowie rady ludowej i „w ogóle wszyscy rządzący Chińczyki”.

Prezydent Argentyny mówi: „Jesteśmy najszcześliwszym narodem na ziemi”

MADRYT, 23 października. — Jak donosi agencja „EFE” z Buenos Aires, prezydent Argentyny oświadczył z okazji spuszczenia na wodę nowego statku:

Zarzuca się nam, że jesteśmy tyranami. Rzeczywiście z bezwzględna surowością występujemy przeciwko tym wszystkim, którzy sabotują postęp i dobrobyt kraju. Dzięki jednoci najszcześliwszym Argentczyków jesteśmy dzisiaj najszcześliwszym narodem na ziemi”.

Trąba powietrzna na wyspie Kubie

LIZBONA, 23 października. — Stolica Kuby, Hawana, została nawiedzona 21 października przez potężny huragan. Wicher tworzący trąbę powietrzną pomsował się z szaloną szybkością, poprzez Zatokę Meksykańską w kierunku Stanów Zjednoczonych. Hawana doznała ciężkich uszkodzeń, nie zameldowano jednakowoż dotychczas o stratach w ludziach. Rzeczoznawcy spraw atmosferycznych Ameryki wyrażają obawę, że w okolicach równinnych Kubańczycy doznali zapewne cięższych strat, aniżeli ludność stolicy. W chwili obecnej przetrwane są prawie wszystkie linie komunikacyjne pomiędzy Hawaną a resztą kraju.

Epidemia cholery w Algierze

MADRYT, 23 października. — Według informacji z Algieru — jak podaje agencja „EFE” — wybuchła z początkiem bieżącego miesiąca epidemia cholery na obszarze Aylela. Pociągnięta ona za sobą 20 ofiar w ludziach.

Rząd w Guatemali zapowiedział energiczne kroki przeciwko strajkom, ponieważ z ich powodu naraził się na szwank barażacostwo publiczne i porządek w kraju, a w tej chwili strajkują nawet kadeci w Akademii wojskowej.

Przemiany gwiazdy polarnej

Dla współczesnego mieszkańca, zwłaszcza w większym mieście, gwiazdy przestają być czymś, co go na ogół nie wiele interesuje i wiadomości jego o tym źródle orientacji w przestrzeni i czasie, z jakiego korzystali ongiś ludzie w bardzo czestych okolicznościach, są bardzo szczupłe.

Kto spośród nas umie wyobrazić sobie, w jaki sposób odważni żeglarze i odkrywcy w dawno minionych czasach, płynąc po nieprzeżrzanych rozległych wodnych oceanach, dobijali do wybrzeży nieznanych krajów, a w nocy umieli określać i utrzymywać kierunek statku, tylko według obiegu i położenia gwiazd? Jedynie ob mechanizm obiegu globu i wzniesiony w bezgranicznej próżni wszechświata, mrużącymi w ciężką kł nam prawdziwymi ruchami swych światła te umożliwił stworzenie podziału czasu i określenie stron świata według gwiazdźstego sklepienia niebieskiego. Istnieje też głęboki związek pomiędzy gwiazdźstwem firmamentem, a rozwojem ludzkiej cywilizacji.

W dawnych czasach najważniejszym środkiem, umożliwiającym orientację w przestrzeni nocy, była gwiazda polarna. Da wała ona podstawę do określania kierunku północnego, na skutek czego można było wytknąć inne kierunki. Ież to przełomowych odkryć, jaka znaczna część postępu, ile poważnych wiadomości zawiadujemy ostatecznie tej gwiazdzie, zawieszona u bieguna niebieskiego. Trudno sobie wyobrazić, w jakim stanie ludzkość znajdowałaby się po dzień dzisiejszy, gdyby nie istniała gwiazda polarna.

Nie jest to zresztą niczym zgola niemożliwym. Były bowiem czasy, kiedy sprawy z podstawą orientowania się w przestrzeni stały nie tego i w pobliżu bieguna nie było żadnej gwiazdki albo też była bardzo niepozorna. W toku przemijających wieków nieznany zjawisk biegun niebieski również nie pozostaje bez ruchu.

Codzienny obrót sklepienia niebieskiego wraz ze słońcem, księżycem i gwiazdami jest, jak wiadomo, rezultatem obrotu ziemi dookoła własnej osi. Kierunek osi ziemskiej wskazuje nam, mieszkańcom północnej półkuli, to miejsce na niebie gdzie znajduje się biegun niebieski. I właśnie w tym punkcie firmamentu, jak wielki gwóźdź kosmiczny albo piasta koła, znajduje się gwiazda polarna, umożliwiająca odnalezienie kierunku północnego.

Gdyby położenie osi ziemskiej nie ulegało nigdy zmianie, wszystko byłoby w jak najlepszym porządku i posiadalibyśmy w postaci owej gwiazdy alfa z konstelacji Małej Niedźwiedzicy gwiazdę polarną po wieczne czasy. Os naszego globu jednak nie jest nieruchomą lecz zatacza. Następowaniem tego zjawiska jest, że biegun niebieski w okresie 26.000 lat opisuje koło o średnicy 47 stopni. Wszystkie gwiazdy, które znajdują się w pobliżu tego okręgu mają tę własność, że każda z nich może stać się gwiazdą polarną w przeciągu wspomnianego okresu 260 wieków.

Zataczanie się kuli ziemskiej, podobne do ruchów wirującego baka, przypisywano jest przyciągającemu działaniu, jakie wywiera ją słońce i księżyc na wypukłość równika przypłaszczonego globu naszego. Zrozumiałym więc jest, że gwiazda polarna pełni funkcję gwiazdy wskaźniczej kierunku północnym tylko w obecnej epoce. Terazniejsza odległość gwiazdy polarnej od faktycznego bieguna niebieskiego wynosi

jednak jeden stopień czyli dwie średnice księżycy w pełni.

Równe, dwa tysiące lat temu, za czasów życia wielkiego badacza firmamentu, Greka, Hipparcha była ona oddalona od północnego bieguna niebieskiego o dwanaście stopni i nie zasługiwała na miano gwiazdy polarnej. Od tysięcy lat zbliża się atoli do bieguna i w stosunkowo niedalekiej przyszłości bo w roku 2100 osiągnie odległość mniejszą niż pół stopnia. Będzie to największe jej zbliżenie, po którym zacznie się oddalać z powrotem. Do roku 6000 będzie mogła pełnić funkcję gwiazdy polarnej, która według tradycji sprawuje już od roku 1000, w braku innej gwiazdy nad rejonem Morza Śródziemnego.

Ponieważ znane jest prawidłowe krążenie bieguna niebieskiego można obliczyć, które gwiazdy w biegu czasu zajmą miejsce gwiazdy polarny. Za 6000 lat gwiazda polarna będzie Aldebaran w konstelacji Kefauza, po upływie 90 wieków — Delta z gwiazdozbioru Łabędzie, za 12.000 lat punkt ten zajmie Wega w konstelacji Liry, jako najbardziej świetna spośród wszystkich gwiazd polarnych Wega świeci teraz w odległości 51 stopni od niebieskiego bieguna północnego, lecz za 120 stuleci znajdzie się tylko w oddaleniu 5 stopni od niego.

Możemy jednak również rzucić okiem wstecz i dowiedzieć się jak pod tym względem było w przeszłości. I tak w około roku 2800 przed Nar Chrystusem gwiazda polarna była Tuban, gwiazda ówczesnej konstelacji w konstelacji Smoka. Odległość owej Tuban od bieguna niebieskiego w tamtych czasach wynosiła tylko połowę stopnia i gwiazda ta podobno stanowiła miarę kierunku kierunku przy budowie piramidy Cheopsa.

Po rozpoczęciu się średniowiecza nie było właściwej gwiazdy polarnej. Od roku 200

po Nar. Chrystusa najbliższą bieguna świeciła słaba gwiazdeczka z gwozy Zyraby oznaczona astronomiczną nazwą Camelopardalis Hawelli. Zdaje się, że ten drobny świecący punkcik, trudny do odnalezienia wśród rojów daleko bardziej większych i jaskrawszych gwiazd, pomimo to, aż do piętnastego stulecia stał się ludom północnym i żeglarzom jako gwiazda polarna.

Innym skutkiem obrotu sklepienia niebieskiego jest zjawisko, że w toku tysiącleci zmienia się cały wygląd firmamentu. Zarówno poszczególne gwiazdy jak i konstelacje, które w poszczególne okoliczności nie miały być widoczne, stają się widzialne lub też odwrotnie. Pięćdziesiąt wieków temu np. gwiazdozbiór Kryzja Południowego widziano nawet w najbardziej na północ wysuniętych okolicach Europy. Obecnie wznosi się on nad horyzontem dopiero w Afryce północnej.

Gdy nadejdzie rok 14000, a gwiazda polarna będzie świetna Wega, widok niebiańskich gwiazd przedstawia się naszym potomkom zgola odmiennie. Zapamiętaj wprost odwrotne stosunki na niebie. Położenie zimowej letniej ziemi w porównaniu z obecnym ulegnie zamianom. Z Wielkiego Wozu wyskłabi skrzynia i tylko dyszel będzie wystawał po nad horyzontem, jak u zatopionego wężnika. Mała Niedźwiedzica stanie się konstelacją ułożoną poziomo.

Za 12000 lat piękny Orión i wspaniałe i skracający się Syriusz przestaną być widocznymi w naszej strefie. Pojawia się natomiast na niebie nocnym inne dotychczas nieznanne konstelacje gwiazdne, które wznaję się z południa. Ukazę się na firmamencie Polifantowa Korona, Skorpion, wstąpi w całość swojej postaci, zająmieją Centaur, oraz najbardziej jasna gwiazda Rzeki Brama — Cherner, prócz tego zaś konstelacje Pawia, Feniksa, Żórawia i in. —

Zakłady przemysłowe Inż. W. Ciszewski
CZĘSTOCHOWA,
ul. Warszawska Nr 107.
Poszukujemy natychmiast ślusarzy zwykłych i narzędziowców, tokarzy, trawerów, stolarzy, stelmachów, kotłodzielców, pomocników, kowali, robotników niewykwalifikowanych, blacharzy i kotlarzy.
Dobre wynagrodzenie, przysiadki.
Zgłaszać się w biurze personalnym ul. Warszawska Nr 107, godz. 9-14.
1267

Dr. med. Dymitr Jawsiejenko
CHIRURG
godziny przyjęć od 10-12.
Częstochowa, Mickiewicza 22.
12799

Lekarz Dentysta
Gilinka-Zymska Zofia
z Warszawy, Hoza 6,
przyjeżdża Częstochowę, ul. Ja-
stka 38 (Zawodzie).
11000

Firma „CHEMIEPRODUKTE“
w Warszawie
dawn. W. Adamczewski i J. A. Erusze prosi wszystkich pracowników umysłowych i fizycznych o zgłoszenie się do punktu zbiorczym w Krakowie, ul. Krowodrzińska Nr 61a, mieszcz. 6, celem ustalenia ewtl. dalszej współpracy.
4028

Kupię piłnice
para podroczny, który lub kocz, pracodawca, potrzebny pedant. Wiadomość Fa M. Mirski Częst., Al. Wolności 3/5 m. 5. 3203

Poszukuje piłnice
mieszkańca 2 - 3 pokójowego z wygodami.
Wiadomość Fa M. Mirski, Częstochowa, Al. Wolności 3/5 m. 5. 3201

Firma M. MIRSKI
poszukuje swoich pracowników z Warszawy w celu udzielenia im zapomocy. Zgłoszenia w obojętnym biurze firmy w Częstochowie, Al. Wolności 3/5 m. 5.
M. MIRSKI
Roboty Kolejowe i Drogi
Dęba Ł. Tarnobrzegu.
3204

!POCZUCHY!
maszyn. podnoszenie ciężarów, zakłócenie przyjmując. art. pracownia trykotarska i cerownia M. Batejs, Częstochowa, ul. Ja-
stka 38, 20/12, przyjmuje roboty trykotarskie, maszynowe 11114 i ręczne.

Niebywała okazja
dla matryla i pracujących do wyrobó baterii kieszonkowych Dobre dochody zapewnione. Dla matryla mieszkanie umiarkowane przy fabryce. Zgł. do K. C. przy pocz. „Centra”. 12817

Dr. Zbigniew Mańkowski
B. asyst. Szpitala św. Rocha w Warszawie.
ChOROBY WENIEZNE.
Odmia plenna.
Częst., Al. Wolności 3/5, II ptr. 12328

ZGUBIŁAM
w dniu 6. X. 44 na stacji w Częstochowie dowód śniadkowy i gitymicki służbowy i fotografie mego męża 6 p. majora Stanisława Molendy i inne dokumenty i fotografie rodzinne. Łaskawego znalazcę upraszam przynieść do zarządcy, ul. Krowodrzińska, Częstochowa, Katedra na 15 u pp. Bedulickich. 13000

LOKALU
poszukuje 2-3-3-oh pokoiów z kuchnią i wygodami za zwrotem kosztów renowacji. Zgłoszenia do kasy Apteki Suks. D-pa na Montkowskiego, Częst., I Aleja Nr 12. 11797

BUDYNEK FABRYCZNY
500-1000 m² pow. podłogi, posiadający przybenity kolejowej i gitymicki służbowy i fotografie mego męża 6 p. majora Stanisława Molendy i inne dokumenty i fotografie rodzinne. Łaskawego znalazcę upraszam przynieść do zarządcy, ul. Krowodrzińska, Częstochowa, Katedra na 15 u pp. Bedulickich. 13000

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE
Wzwanie
Do wykonania prac przy budowie umocnień pod Częstochową i okolico miasta, sily robocze, które zgłoszą się dotychczas ochotliwie - nie ma się wystraszac.
Nie zgłoszą się dotąd znaczna część ludności Częstochowy, która w przyszłości nie dozwolonych robotach, nie może być zatrudniona. Dlatego wzywa się ponownie wszystkie osoby w wieku ponad 14 lat do niezwłocznego zgłoszenia się.
Nie potrzebują zgłaszać się osoby posiadające nowe żółte świadectwa pracy.
Jeszcze raz zwraca się uwagę ludności Częstochowy, że ograniczenie w czasie pracy przy umocnieniach prowadzone są nie tylko dla zabezpieczenia interesów niemieckich. Ten fakt powinien być wystarczającym powodem do ochotliwego zgłoszenia się pracownikom, im większe będzie liczba ochotniczych sily roboczych, tym rychlej będzie można skonczyć prace.
Każda osoba pracująca przy budowie umocnień otrzymuje, jako wynagrodzenie:
1) Taryfowa zapłata dniówkowa;
2) Zmniejszenie w dotychczasowej normie wyżywieniowej;
3) Jako specjalny dodatek za ciężkość pracy i papierozy.
Osiemnielone przez jednostki Sily Zbrojne żółte karty zgłoszenia uwielniają od pobierania do zatrudnienia gdziekolwiek i do pracy przy umocnieniach poza Częstochową.
Zgłoszenia się należy do 24 października 1944 r. w godzinach od 8.30-12.00 i od 14-16 w gmachu starego ratusza, pokój 5. Adolf Hitler Allee.
Gdyby wbrew oczekiwaniom ludność nie dała posilchu tej odzwiednie i nie stawiała w dostatecznej liczbie, nastąpią niechybnie zarządzenia przyspieszone, które mogą spowodować życie jednostki. Częstochowa, 21 października 1944 r.

DEKAMPKOMMANDANT
gez. KLEIN, Oberst.
HUTNICTWA, hutników i pomocników, jak też personal pomocniczy z Dystr. Warszawskiego za trudności w korzystaniu warunkach w Huta Śmiała Stradom. Częstochowa, Sabinowska 74/76. 12456

ZOOLNA, czysta, sumienna kucharka ka kasynowa, restauracyjna, z polowa, samodzielnie poszukuje pracy zaraz. Świadczenia. Zgłoszenia do K. C. pod nr. 1015. 11145

POTRZEBNI pracownik/obeznany z wytworem wód gazowych, Częstochowa, Al. Kosciuszki 47/49. 12369

APROBOWANA farmaceutka z Warszawy, z dziesięcioletnią praktyką poszukuje posady. Łaskawie oferty proszę kierować do redakcji „Przeglądu” przy ul. Krowodrzińskiej, Rynek 18. Natalia Bielecka. 359

KUPIŃ zegarek, obrączkę, pierścionek, odzież i t. p. Rynek Narutowicza 31 m. 2. (Zawodzie). 12768

TKACKI warsztat ręczny kupa. Wiad. kierować Częst. Krakow. Al. 4, dorozca wskaze. 12988

KSIĘGK na biały zwojowie (film) 600 kupa. Oferty do K. C. pod nr. 9533. 9033

SZAFKI frizerskie kupię. Zgłoszenia Częst., Krakowska 7. Zbigniew Mirski. 12357

KUPIŃ zegarek, obrączkę, pierścionek, odzież i t. p. Rynek Narutowicza 31 m. 2. (Zawodzie). 12768

KUPIŃ płaszcz nieprzemakalny na wysokim i tegor. Sprzedam palto uczniowskie zimowe na lat 12-13. Wiad. Częst. ul. Kopernika 21 m. 2. 10710

SPRZEDAM otomane nowa, żelazny warty, szafa, szafka, pluszowy, kożetka nowa oraz fotel, a na noc bardzo wygodna łóżko. Częst., Targowa 17 m. 1. 10710

SPRZEDAM zegarek, obrączkę, pierścionek, odzież i t. p. Rynek Narutowicza 31 m. 2. (Zawodzie). 12768

SPRZEDAM zegarek, obrączkę, pierścionek, odzież i t. p. Rynek Narutowicza 31 m. 2. (Zawodzie). 12768

SPRZEDAM zegarek, obrączkę, pierścionek, odzież i t. p. Rynek Narutowicza 31 m. 2. (Zawodzie). 12768

WOZEK dieciny, kolebka na wózek, dwie podnieki, pantofle niek nr 27 i 601 Nr 21, do sprzedania. Wiadomości Częst., ul. Kozia 11 m. 10. 10150

BUTY białe filcowe Nr 37 i 601, używane, okazynie sprzedam. Częst., III Aleja 48 m. 32. 11594

FUTRO damskie cielenki brązowe z czarną kufką, garnitur cieleny na średniego pana oraz parę mekci, sprzedam tano. Częstochowa, ul. Orlicz Dąrzosa 67. 1279

PANTOFLE czarne damskie sportowe Nr 27 do sprzedania. Częst., Adolf Hitler Aleja 48 m. 36. 13104

SPRZEDAM pelerynę ze srebrnego lisa, kolnier opasowy, Częst., Aleja Kosciuszki 25, lewa ofiowa. 11099

MASZYNE Singera gabinetowa - sprzedam. Częst., Waly Dzwernickiego 49 m. 3. 10944

WOZEK latka nowy, sprzedam. Częst., Kilińskiego 35 m. 6. 11231

WOZEK spacerowy sprzedam. Częst., Kilińskiego 35 m. 6. 11230

FUTRO męskie sprzedam. Wiadomości: Częst. Słowackiego nr. 11. 10377

WOZEK dieciny - auto sprzedam. Częst., Aleja 40 m. 32 (2 brama 1 p.). 11036

DO SPRAWDZENIA wózek dieciny, giteki oraz zyranold i dwie lampki nocne. Częst., Aleja 20 m. 28, I piętro. 12865

LEKARZ poszukuje 2 pokoje z kuchnią, ewentualnie z wydalnicą. Częstochowa, Aleja III nr 63. 13092

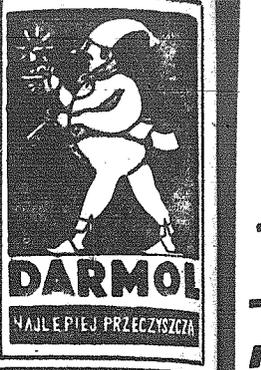
POSZUKUJE niezwolnienie jedynego niewielkiego pokoju z urywaniem i Oferty do K. C. pod nr 12862. 12862

POSZUKUJE pokoju względnie dwa za wynagrodzeniem w godzinach lub naturze. 12757

SIACIŃSKI Edmund, Ujazd, poszukuje krewnych i znajomych z Wołkowiec i Płaskow. 3092

KIELANOWSKA Dr. ul. Żurawia, poszukuje Jadzia ze Lwowa. Końskie, ul. Piotrkowska 8 (Potok). 10160

JADWIGA Maleszewska z córka, Warszawa, Senatorska 17, poszukuje męża i rodziny. Adres tymczasowy: Koskie, Warszawa, sk. 23. 3030

Uwaga!
Najskuteczniejsza wročka-chim. manka
Eugenia Palej
z Warszawy,
określa naukowo charakter, zdolności, przenaczenie. Przyjmuje cały dzień, CZĘSTOCHOWA, Targowa 12, m. 2, parter (wejście z bramy). 12508

POTRZEBNA
wykwalifikowana cerowaczka. Sztuczna cerownia Częstochowa, Jasnohorska 13, wejsze od ul. Waly Dzwernickiego. 1285

Zawisza Antoni
jest w Brzege, Zawisza Stanisław z Warszawy, Przykopywa 33, znajduje się w Brzege D. A. F. Gemeinshafstlager, Bergstrasse, Stube 46, poszukuje rodziny. Wiad. Olejnik, Częstochowa, ul. Lublińska 4/6. 11803

GARCZYŃSKI ZENON
i KRYSIA PAROL
z Warszawy, Krotoszyńska 8. POSZUKUJA:
Garczyński Kazimierz i Garczyńska Zofia z Bielani. Otwierają w Częstochowie, ul. Karpowicza Zdzisława z Badości, ul. Szpitala Prezydentowa Pańsk na Pradol Kobasiński, ul. Żolibzka, Tucholska 12.
Borkowski Włodzisław, z Żolibzka, Niegolewska 20. 21;
König Irene, z Warszawy, Chłonna 46.
Przyjeżdżająca lub piszcie do Maryli Dziełińskiej, Częstochowa, ul. Targowa 5 m. 6. 11827

Szwarcbach Włodzisław
Piotrków, ul. Ziem Wołkowiec Nr 98, poszukuje rodzinę Szwarczów w Warszawie, ul. Niemcewicza. 8523

Zofia Zaleska
z Warszawy, ul. Bejtana 4, poszukuje rodziny. Malanowski, Anny Robakiewicz i Kazimierzy Dmowski, Wiadomości Targoszczyzna 56, Warchulski Jan. 2983

Maria Schoon-Wolaska poszukuje rodziny. Wiadomości Targoszczyzna 56, Warchulski Jan. 2983

LIPPKO Helene z Bujnowskich prosi o napisanie do mnie pod adres: Częstochowa, Krakow. Al. 7 Ewa, w Warszawie, ul. Legosa dla Kreczmarow. 3521

KURZEWISKIEGO Jana uprzejmie prosi o napisanie i podanie listów, adres: Częstochowa, ul. Legosa dla Kreczmarow. 3520

MARIA Schoon-Wolaska poszukuje rodziny. Wiadomości Targoszczyzna 56, Warchulski Jan. 2983

SZT...
koniec...
angielski...
niem...
znac...
głi...
„Reute...
Chru...
Stalin...
„po...
skłmi...
Churo...
w któ...
czył...
rozów...
szem...
Chreń...
spółka...
Te u...
na zos...
zym...
czek...
mier...
„Chru...
Prac...
my ra...
Jak...
kwy, i...
się k...
dzian...
wzian...
prez...
kreśla...
to zw...
wysili...
Churo...
niez...
o w...
Pola...
ki a...
nie st...
ja sk...
dzienn...
kami...
kim, j...
Amb...
rman...
skien...
Zjedn...
do Wa...
dania...
7 listop...
prasa...
SZT...
polski...
czek...
w dni...
Jak p...
powr...
konkre...
zradow...
przeb...
wiele...
dysku...
zys lo...
komie...
Sytu...
legła...
tego, z...
wysła...
osobie...
Fakt t...
wa age...
sze Re...
prezci...
emigra...
wo ra...
sem so...
miano...
C